

196

196

Tallinna Televisiooni Stuudio

Toimetus: Propaganda- ja noorteosakond

Saate nimetus: "Noortestundis" -
Kuidas teha suuajumalaid

Teksti _____ lhk.

Lugenud 23. jaanuaril 1965 a.

V. O. Saasmaa
Riikliku Raadio ja Televisiooni Komitee
esimehe asetäitja

Kolmapäeval 10. veebruaril 1965 a.

Saate algus _____ lõpp _____

Tegelik algus _____ lõpp _____

Toimetaja: A. Tiiväli

Teadustajad: _____

Esinejad: _____

Autor: V. Kallaste

Tõlk: _____

Režissöör: V. Koppel

Assistent: N. Ous

Abi: R. Proso

Operaator: _____

Hellrežissöör: _____

Helloperaator: _____

Kinooperaatorid: _____

Teadustaja _____ (allkiri)

Lugenud 23. jaanuaril 1965 a.

[Signature]
Vastutav toimetaja

Märkusid:

Saade noortele
10. veebr. 1965.a.

Vello Kallaste

NOORTESTUUDIO

Kuidas tehakse ebajumalaid?

muusika; hoogne beat-
muusika

muusikud: langevad lä-
mööganini üksteise
üle välismaised aja-
kirjed ja ajakirjad,
võivad pilte
"beatle'itest" ja
muusikust kibarrilan-
nustest. Võib olla
penoraam mõnda
ajakirja või midagi
sarnast

Gong (muusika vaikseks!)

DIKTOR: Ükski fakt ega tsitaat tänases saates
ei ole välja mõeldud. On kasutatud and-
meid, mis on ilmunud välismaises ajakir-
janduses.

GONG (muusika valjemaks. Siin võiks sisse tulla
uus muusika - midagi "Biitlite" esituses.)

muusikud mitme-
kordse eksposit-
iooniga plaane
muusikamängi ja
muusik - kättest.

muusikud kiri

muusikuplaani-
muusikud läbi kaadrid
muusikast

muusikud ekraani jook-
muusikud kiri

muusika muutub üha
muusikavõimaks. Sellele
muusikandub müsteeri-
muusikade kisa, mis kogu
muusik muutub valje-
muusikade. Läbi kitarii-
muusikade karjuvaid
muusikuid

"Kuidas tehakse ebajumalaid?"

Pittsburgh, USA

15. september 1964

Reuter

Inglise lauluansambel "The Beatles" kutsus esile

kellele nad esmaspäeva õhtul esinesid.

Publik oli maksnud ühtekokku 73 767 dollarit,

DK

108

et kuulata oma ebajumalaid esinemas, kuid - paljud
kindlasti pettusid, sest "Biitlite" hääled kadusid
täiesti kõrvalukustava kisa sisse.

Paljud tüdrukud olid saabunud kohale enam kui
tuhande kilomeetri tagant - Ontariost, Kentuckyst ja
Lääne-Virginiast.

Iga lauljate liigutus oli märgiks uuele hullu-
meelsuse hoole.

Pittsburghi politseist öeldi hiljem: "Mitte ku-
nagi varem ei ole me näinud midagi sährast".

"Kes on "The Beatles"?"

Siin nad on. Neli noormeest Liverpoole'ist.

John Lennon - mängib rütmikitarr - grupi juht.

Paul Mc Cartney - basskitarr.

George Harrison - soolokitarr.

Ringo Starr - trummid, ansambli populaarsen liige.

Kokku: "The Beatles", tõlkes "Rütmipõrnikad".

Montaazirütm
mutub koos muu-
kaga kiiremaks.
tarrid, kitarrid,
tarrid. Neile kiri
musika katkeb jär-
ult. Pööre kaad-
is. Foto "Beatles".

Liisuured plaanid
eljust biitlist
ajakirjast "Bild-
journalen" 5. aug.
1964, lk. 22-23)
foto: John Lennon
(tiiter nimega)

foto + tiiter
foto + tiiter
foto + tiiter

musika algab uuesti.
foto - kvartett (suur
lisalet)

foto - "Katso" 36 -
a.a. lk. 12

foto "Teenbeat"

foto "Katso"
12/64 lk. 40

foto "Teenbeat"

Fantastiline nimi,
fantastilised soengud,
fantastiline menu,
fantastiline raha.

15

Foto ("Zeit im Bild"
nr. 28/64 lk.12)

004

Noormehed pärinevad Liverpooli tšelliskvartali-
test.

1959-ndal ja 60-ndate aastate algul mängisid nad
"Koopa-klubis" Liverpoolis ja Hamburgis.

Nende esinemine oli menukas, kuid tundis neid
ainult kitsas ringkond.

Veel ei teatud, et nende noormeeste abiga võib
raha teha.

Siis tuli poistel idee võtta originaalne nimi
ja muuta frisuur.

Tekkis ansambel "The Beatles" nii nagu teda
praegu tunneme.

Ettevõtlik mämedter Epstein sai nõusse firma
B.M.I (loe: ii-em-ai), kes vaevu uskudes edusse, las-
kis siiski välja ühe "biitlite" plaadi.

See osteti kiiresti ära. Järgnesid uued heliüles-
võtted. "Biitlite" muusika meeldis inglise noortele.
Ärimeestele sai selgeks, et "Biitlite" pealt võib
hästi teenida. Inglismaal on 5 miljonit noort tšell-
list, kes aastas teenivad kokku kokku 1 miljard maal-
sterlingit. Noorte huvi "biitlite" vastu oli vaja
üles kruvida viimase võimaluseni, et nad ostaksid
plaate ja kõike muud, mis on seotud "Biitlitega".

Algas reklaamikampaania. Kõikvõimas reklaam tšell-
tis poisid estraadilt pjedestaalile. Lakkamatult tagu-
sid reklaamihaamrid kõigile pähe "Biitlite" nime.

63-64-nda aasta ajakirjad ja ajalehed kirendavad
teadetest ja reportaazidest "Biitlite" kohta. See on

Kõikvõimalikke
reklaane biitli-
test

Is
id

K

kaudne reklaam, mis oli kampaania mõjurikkaimaks rek-
vaks.

Ringolt lõigatakse mandlid. Kas ta kaotab hääle?

foto: "Bild-
journalen"
1964.21
foto: George
Harrison

Kas George Harrison on abiellunud? Ta saabus
Londoni lennujaama koos daamiga.

foto "Bildjour-
nal", lk.21
foto: "Zeit im
Bild", nr.28/64
1964.10
foto: "Zeit im
Bild" 28/64
1964.10-11

"Biitlid vaatavad ennast!

"Biitlitele" haeratab printsess Margaret!

"Biitlid" ujumas.

foto: NBI 27/64
1964.8

"Biitlitele" haeratab Harold Wilson, tookordse
opositsiooni liider.

Kärast "Biitlite" ümber oli kasu, firmade jaoks.
Üksnes Ameerika noorukid ostsid "Biitlite" plaate
enam kui 50 miljoni dollari eest

Illo Veenus. Tant-
ava liikumisega
aleb kolm tütar-
art (või üks),
al hilbul peal
ne biitli pilt.
gab strip-tease,
ille naturalismi
missöör kindlas-
väldib. Biitlid
as võimalikus
has ja igal võims-
l ajal. Lõpuks
drukud bikiniide
el. Pealesõit.
ntris üks tüdruk
ot rindu näha
ole. Vallendab
unahoidja. Nagu
arjates tõstab
e rindadele.

Inglismaal on antud välja üle 150 litsentsentsi
suveniiride ja riietusesemete tootmiseks Biitlite pil-
tidega. Iga päev võite ära süüa mõne martsipani biitli.
Võite osta endale biitelrukud ja kleepida seinad üle
biiteltapeediga. Terve läänemaailma ulatuses teenisid
ärimehed niisuguse toodangu pealt ligi 100 miljonit
dollarit.

Firma "Seltaeb" - "Beatles" tagurpidi, mis müüb
riietusesemeid ja suveniire "Biitlite" piltidega, teenis
1963. aastal USA-s 18 miljonit dollarit. "Biitlid" said

Andris sõrmed. Igale
mehele on maalitud
biitli portree.

sellest endale 450 000.

Arvatakse, et möödunud aastal teeniti läänemaail-
mas vähemalt 100 miljonit dollarit biitlihilpude ja
biitli-suveniiride müügist.

Ajakirjandus tegi "Biitlid" eduka rahateenimise
sümbolitaks. Jaht raha järele on läänemaailma pühaks
lehmaks. Seda, mis toob raha, ei kritiseerita. Ja kui
keegi kritiseerib, siis kaovad hüdjad hääled üleüldi-
se vaimustusekära sisse.

Noormehed ansamblist "Beatles" said lühikese aja
jooksul kõik miljonärideks. Tähendab, nad on ideaalid,
nad on ebajumalad.

Noortele meeldis nende muusika. Ajakirjandus tõe-
tis kilbile raha, mis nad teenisid. "Biitliteid" hakati
serveerima avalikkusele kui "ajalehepoisist miljonäri-
- müüdi kaasaegset varianti. Ansamblist "Beatles" tehti
lääne elulaadi kandja.

Kuldvasika kummardajad kuulutasid üksmeelselt
väga heaks ka muusika, mida "Biitlid" tegid. Sest fir-
mad teenisid selle pealt kümneid kordi rohkem kui
ansambel ise.

Oli isegi neid, kes avalikult kuulutasid: "Biit-
lite" muusika on tähelepanuväärne saavutus lääne tsi-
vilisatsiooni arengus".

Kui niisuguse hinnangu kohta küsiti "Biitlite"
arvamust, arvas Ringo Starr lühidalt: "Jama."

Neli noormeest Liverpooli-ist on ise vähe süüdi
massipsühhoosis, mis nende ümber möllab. Suur osa
kaasaegse lääne noorsoost elab sõna otseses mõttes
vainses näljas. Paljud noored ei leia ümbritsevast

112

histeerilisest õhkkonnast endale ideaale ega kangelasi, keda jäljendada. Siis pakuti "biitleid".

Noorsugu võttis pakkumise vastu.

Kangelaste tühja koha täitsid ebajumelad.

Ikkagi paremad kui Hollywoodi kulunud filmitähed.

Vähemalt omad poisid. Samast kvartalist ja samast endataoliste ringkonnast.

New York, 21. september 1964. France Press.

Ansambli "Beatles" Ameerika-ringreis lõppes päeva õhtul New Yorgi teatris "Paramount" peetud kontserdiga. Teater oli täis viimase võimaluseni ja pileti-
te hinnad ~~ulatusid~~ ulatusid 25-st 100 dollarini.

30-päevase Ühendriikide turneega teenisid "Biitlid" ligikaudu miljon dollarit.

Ansambli saabumine New Yorki ja lahkumine linnast kujunes tõeliseks politseioperatsiooniks.

400 noormeest ja tütarlast ootasid Kennedy lennukväljal tundide kaupa "Biitleid". Lennuk, millega ansambel saabus, maandus lõpuks rohkem kui kolme kilomeetri kaugusele lennujaama hoonest. Helikopter toimetas "Biitlid" lennukväljalt kiiresti minema.

Kontserdi ajaks moodustas politsei lava ümber elava keti.

Vaatamata paljudele valjuhääldajatele, mis olid ole mõistes lõngusaali pandud, summutasid noorte tütarlaste kiljuvad hääle peaaegu täielikult.

United Press International: Biitlomaania

Reuter: biitlomaania Suur Britannias

France Press: biitlomaania Prantsusmaal

...katab uuesti kost-
...kisa. Mitmekordse
...positsiooniga
...arjuvaid nägusid.

...arjuvatelt nägu-
...telt üleminek üksi-
...tele tüüpidele

...noormees aplodee-
... koos teistega,
...ulab muusikat
...ure kaasaelami-
...ega, lööb sõrme-
...ega takti tooli
...epidemel, võib
...lla lööb rütmil ka-
...ka jalaga, üldi-
...telt väga elurõõmus
...a enam-vähem kor-
...ektne (ka välje-
...ngemiselt) tüüp

...toolil noormees
... "Biitlite" paru-
...as, nahk- või sa-
...tjopes, ülikit-
...astes pikstes,
...õrmed suus vilis-
...ab, kargab püsti,
...võib, istub tagasi,
...uuesti püsti jms.

...uusti toolil on
...lkkade juustega,
...eie mõistes lõngusaali
...liku väljanägemise-
...a noormees, räägib, pool-
...antsib, vehib käte-
...a, jätab täiesti
...allumeelse mulje.

biitlomaania! biitlomaania! biitlomaania!

oolil on püsti tüd-
rks; pikad sirged
nukksed, ka prillid,
hul, kui need tee-
ad näoilme tõntsi-
ks, palja jalu ja
tsaiõikelistes
kstes.

MB! Vaata fotosid
(ajakirjadest)

isab vaikselt, näol
steeriline ilme,
ed surutud vastu
elekohti. Mingi
biva muusikalise
raasi kohal hakkab
iljuma. Kiljumine
gab madalamalt ja
useb nagu sireen
alsetti, kuhu jääb
idama. Kiljudes lan-
ab tüdruk toolilt
a põlvitab pörandale,
a peaaegu vastu põ-
andat (umbes nii,
agu palutakse Allahi).
vib-olla et sobib siia
a veel kramplik tõmble-
ine (VT. fotosid aja-
kirjadest!)
agu biitlomaania epi-
odi saadab kisa, vile,
iljumine ja läbi selle
estev muusika.

Reuter (lugeda kiiresti ja asjalikult): Cleve-
landis Ohio osariigis keelas rahukohtunik kahel noorcl
tütarlapsel karistuse ähvardusel külastada "Beatles"-
ansambli laadis kontserte. Suutmata välja kannatada
lehusolekut "Biitlitest", põgenesid tüdrukud isako-
dust Inglismaale, kus nad kinni püüti ja kodumaale
tagasi saadeti.

Reuter: Vastuvõtul Inglise saatkonnas võtsid noo-
red välismaa diplomaadid tormijooksuga autogramme
"Biitliteilt". Üks diplomaat nimetas neid parimateks
saadikuteks, keda Inglismaa on kunagi saatnud laia

AK

maailma.

Reuter: Suurte riigimeeste ja sõdurite järgi on nimetatud linnatänavaid ja linnugi. Selline asi ei olnud osaks saanud veel ühelegi kerge muusika esindajale. Kuid nüüd on Kanadas olemas nägi nimega "Beatles".

Ansamblit kutsuti Ühendriikide turnee ajal Kanadasse näge ristima. John, George, Paul ja Ringo pidid lendama helikopteril üle mäe ja viskama vastu mäeharja mitu šampusepudelit. Nii pidulikust tseremooniast tuli siiski loobuda, sest ansambli ei jätkunud selleks aega.

Reuter: New Yorgis võib nüüd osta "Biitlite" hingeõhku. See on pudelites, mille laskis müügile üks ettevõtlik ärimees. Ühe pudeli hinnaks on 65 senti.

Reuter: Biitlid igaveseks ajaks. "Beatles" fotover! Kapslis, mis maeti ühe Sidney hoonel nurgakivi panekul Austraalias, oli "Biitlite" heliplaat, paar nailonsukki, kokaraamat ja pudel õlut. Kapsel avatakse uuesti 2465. aastal.

Reuter: Biitlite ansambli trummimängija Ringo Starr laskis opereerida mandlid. Haigla, kus Ringo Starr asub, palub tungivalt Ringo austajaid mitte enam helistada. Haigla kommutaator on pidevalt kinni, mistõttu jäid vastu võtmata kõik kiirabi väljakutsed.

Reuter: Livepoole'i postijaoskond läks ületunnitööle. Selle põhjuseks on Ringole saabuv kirjadelaviin Ameerikast. Kirjades paluvad Ringo noored austajad Ameerikast endale mõnda tema varbaküünt. Asi on nimelt selles, et ameerika raadiodiktor oli uudises Ringo mandlioperatsioonist hääldanud ebaselgelt sõna "ton-

sils" - mandlid. Paljud noored kuulajad said arä, et Ringolt läigatakse ära "toncails" - varbakiüned.

"Love Letters to the Beatles"

1. Kallid Biitlid! See on minu 43. kiri Teile. Palun vastake kiiresti, mu margid on lõpukorral.

2. Kõige kallimad Paul, George, Ringo ja John! Palun õelge, kus te viibite iga päev järgneva 10 aasta jooksul. Tean siis koostada oma maršruuti.

3. Kallis Paul, ma arvan, et oled väga seksuaalne, ehkki ma ei tea päris täpselt, mida see tähendab.

4. Mu kallid Biitlid! Ma olen suudeldanud seda kirja 3 268 korda. Mu huuled on karedad, kuid ma olen taevast.

5. Mu jumaldata, kallis John! Ma olen võtnud alla 5 kilo ja sina oled minu dieedi inspireerijaks. Ma ei söö. Ma ainult istun ja vaatan sinu pilti.

6. Kallid Biitlid! Ma olen 16 aastat vana ja näib, et ma ei leia endale ühtegi tüdrukut. Kas te ei saadaks mulle mõne tüdruku nime, keda te ise ei vaja?

7. Kallis Ringo! Ma olen ahastuses. Mul on samsugune nina kui sinulgi, kuid mina olen tüdruk. Kuidas elada edasi?

8. Kallis Paul! Minu pruut ei suuda elada ilma teie lokirullita. Saatke see talle. Ärge purustage meie õnne!

9. Kallis George, sa oled antiikjumal, sa oled üheksas maailmame!

10. Kallid Biitlid, palun teilt vastutulekut. Saatke mulle üks lokirull oma käharatest või oma sigaretkoni, või nõõp oma ülikonnalt või kasvõi harjas oma hambaharjast!

11

...ris raamatu-
...jadest valib
...li sobivad.
...it juurde hil-
...Koostõõs
...liga

116 10

11. Kallis John, niipea kui saabute meie linna, murrake läbi kõikidest politsei ahelatest, pühine eest kõik tšikked, ja kui olete teie kõrval, aheldame end teie külge käeraudadega, et mitte iial, mitte iial enam lahkuda.

Inglise juuksureid vallutas "Biitlite" tulekuga surmahirm. Kuid närveerimine oli asjata. Biitlid teid kasu ka nende äridele. Nõudmine parukate järele kasvas erakordselt.

Inglise linnade tänavatele ilmus massitoodangu biitel. Paljud neist biitlite fanaatilised austajad, paljud biitleid imiteerivate beat-ansamblite mängijad.

Nagu seeni hakkas tekkima uusi "Biitlite" taolisi kitarriansambleid. Suured firmad plaadistasid neid meeleldi. Miks mitte proovida; võib-olla teenib ka nende pealt.

Arvatakse, et praegu on Lääne-Euroopas vähemalt 10 000 niisugust ansamblit.

"The Rolling Stones" - "Veerevad kivid"

"The Naturals" - "Tobud"

"The Animals" - "Elajad"

Nende hulgas on kahtlemata palju andekaid gruppe.

Kuid hasartmängu õhkkond, mille on nende ümber loonud ärimehed, orienteerib paljusid valesse suunda.

Lakkamatult toimuvatel võistlustel ja hindamistel tulevad esikohtadele ikka need, kes on ekstravagantsemad, eelistatakse muusikat, mis on kriiskavam.

X

"Teenbeat"
"Teenbeat"
"Teenbeat"
"The Hollies"
"The Mersey-
"The Dave
"Five"

...fotol on ansamb-
...nimi peal. Pärast
...nimest diktör
...esid enam ei nime-

...teeritud "Biitlid"
...givad. Kisa ja lärmi
...u tavalise beat-
...ka kontserdil
...dris tiitrid

...painimeste pidu.
...lged metallased
...ude-vöödega ja
...kade juustega.
...es kilbid ja
...ad. Tantsivad
...ber kitarril ja
...mardavad rituaal-
...t kitarril või mi-
...gi muud säärast

...gude galerii
...tub

...itlid

Kommentaari!

Kommentaari!

Kommentaari!

1. Harold Staton, ajakirjanik:

"Biitlite" kontserdid meenutavad koopainimeste pidu. Sinna ei minda muusikat kuulama. Sinna minnakse, et osa võtta ühisest rituaalist, et sattuda ekstaasi, hüsteerikasse või minestuda - nii, nagu kollegi närvi-
"Biitlite" kontserdid meenutavad koopainimeste pidu. Sinna ei minda muusikat kuulama. Sinna minnakse, et osa võtta ühisest rituaalist, et sattuda ekstaasi, hüsteerikasse või minestuda - nii, nagu kollegi närvi-
süsteemi tüüp talle seda ette kirjutab."

2. Brian Epstein, "Biitlite" mänedžer ja poiste

ülestöötaja:

"Biithüsteerija mõjub noorsoole halvasti? Ei usu. See, et nad saalis karjuvad, see on nende isiku eneseväljendamise viisiks ja, peale selle, et karju ju nad: "Karauul!" "Appi!" "Räävitakse!" "Tapetakse!""

3. Paul Johnson, nädalalehest "New Statesman":

"Biitlite" kontsertidel näete kollektiivset portreed põlvkonnast, kelle on orjastanud kommertsmasin."

4. Mister Dids, viimase konservatiivse valitsuse

informatsioonipealik:

"Biitlid" on uue kultuurisuuna rajajateks. noorsoo hulgas, mis võib saada kaasaja ajalooliseks nähtuseks. Noored hülgavad vanema generatsiooni mõned tavakohased sentimentaalsed ettekujutused kui vanane-

nud. Nad tunnevad instinktiivselt, et kaasajal, kus
võidab automatiseerimine ja kaob meisterlikkus, on
midagi biitlite sarnast hädavajalik, et rehuldada
inimese instinktiivset vajadust "milleski erineeda".

5. Sir Alec Douglas Home, viimase konservatiivse
valitsuse peaminister:

"Biitlid" on Inglismaa salarelv! Sellest ajast,
kui tulid "Biitlid", ei tunne me dollarikriisi."

Teine nääl: "Biitlid" põhjustasid perekonnatüli
isegi president Johnsoni perekonnas, kui ta keelas
oma 17-aastasel tütrele minemast "Biitlite" kontserdile.

Liverpoole'i politseiülema James Smith:

"Kui mul raha oleks, kingiksin igale noorele
siin linnas kitarr. Selle asemel, et laternaposte
kõveraks painutada ja vanu naisi peksta, on neil ki-
tarr ja nad saavad lõbutseada."

Ja "Biitlid" ise:

"Me ei tea, mis on meie edu põhjuseks. Teeme
sedasama, mis varengi, kui meid ei tuntud. Lõbutseme
laval kõigest südamest, laulame naljalaule enda rõõ-
muks nagu ennegi."

X

Inglise ajakiri "Melody Makers" korraldas kerge
muusika spetsialistide ringkõnitsitluse. Peaaegu ühel
häälel kuulutasid nad 1964. aasta sensatsiooniks nr.1

kerge muusika vallas ansambli "Beatles".
Ühtlasi ennustatakse, et "Biitlite" menu hakkab

min pekaid hak-
tulema
treed, mis kõik
võga sarnased.

ka juukselised
mängijad vingerdama
fantastilistes
positsioonis. Mängijad
sümpatiliselt. Detailid.
põlvsefektid.

mit kuskilt
üksid tulla
võimalikate
reklamituledest
suurlin-
dest

1965. aastal vähenema. Araseletatult see tähendab, et "Biitlite" pealt ei loodeta enam nii palju teenida kui enne. Nendetsolisi kitarriansambleid on tekkinud juba liiga palju. Kõikvõimas ajaviitetööstus, mis on masinaehituse järgi Inglismaa teiseks tööstusharuks, hakkab otsima uusi ebajumalaid ja looma uut maaniat.

Viiekümne aasta teisel poolel puhkes läänes rock'n'rolli taud.

Järgnes tvistomaania.

Siis biitlomaania

Mis tuleb selle järel?

Elame, näeme.

h